

Työehdot-osasto/Haring

28.11.2018

SAK 13514 / 2018

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi
milja.tiainen@stm.fi

Lausuntopyyntönnö 14.11.2018
STM/3386/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry lausuu seuraavasti:

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sairausvakuutuslain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Esitys on sidoksissa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen ja on osa monikanavaisen rahoituksen yksinkertaistamista. SAK:n näkemyksen mukaan luonnoksen toteutumiseen liittyy epävarmuustekijöitä ja ellei sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus toteudu suunnitellussa aikataulussa, on myös nyt lausunnolla oleva luonnos valmisteltava uudelleen.

Luonnoksessa ehdotetaan, että sairausvakuutuksen perusteella maksettavat ensihoito- ja siirtokuljetusten korvaukset lakkautettaisiin vuoden 2021 alusta. Ehdotuksen mukaan sairausvakuutuksen valtion rahoitusosuus ensihoito- ja siirtokuljetusten korvausmenoista siirrettäisiin maakuntien yleiskatteelliseen sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukseen. Vakuutettujen sairaanhoitomaksulla rahoitettavaa osuutta korvausmenoista ei ole mahdollista siirtää maakunnille, joten sairaanhoitomaksua alennettaisiin ja vastaava rahoitusosuus osoitettaisiin maakuntien rahoitukseen valtion varoista. SAK ei vastusta ehdotettua muutosta. Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ei toteudu, olisi mahdollista toteuttaa saman sisältöinen uudistus ohjaamalla rahoitus maakuntien sijaan sairaanhoitopiireille samaan tarkoitukseen.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että sairausvakuutuslain perusteella yksityisen terveydenhuollon palveluista maksettavat hoito- ja tutkimuskorvaukset lakkautettaisiin vuoden 2023 alusta liittyen valinnanvapausjärjestelmän voimaantuloon. Tämän jälkeen ei myöskään matkoja yksityiseen terveydenhuoltoon enää korvattaisi sairausvakuutuslain perusteella.

Tällä hetkellä hoito- ja tutkimuskorvauksissa korvaustaso on 13-16 % eli varsin matala. Tästä huolimatta korvauksilla on ollut vaikutusta potilasvirtoihin ja korvausten poistaminen voi aiheuttaa muutoksia potilaiden hakeutumiseen lääkäreiden ja hammaslääkäreiden vastaanotoille lisäten potilasmääriä julkisesti järjestetyssä ja rahoitetussa terveydenhuollossa. Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen

Työehdot-osasto/Haring

28.11.2018

liittyvä valinnanvapaus toteutuu 2023 alussa, tämä osaltaan palvelutarjonnan lisääntymisen myötä aiheuttaa potilasmäärien lisääntymistä julkisella puolella. SAK tuo tässä yhteydessä esille huolensa sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen riittävyydestä potilasmäärien kasvaessa.

Yksityisten lääkäripalvelujen käyttö painottuu erikoislääkäripalveluihin. Korvausten poistaminen erikoislääkäripalveluista vaikuttaa jossain määrin mahdollisuuksiin käyttää näitä palveluja ja voi lisätä eriarvoisuutta. Tämän vuoksi maakuntien olisi turvattava tarpeelliset, maakuntien järjestämät erikoislääkärien avovastaanottopalvelut. Lisäksi muutos voi lisätä yksityisten vakuutusten käyttöä terveyspalveluissa. Tällainen kehitys merkitsisi myös eriarvoisuuden lisääntymistä nykyisestä.

SAK on myös huolissaan korvausten poistamisen mahdollisista vaikutuksista fysioterapian saatavuuteen. Monin paikoin julkisen terveydenhuollon kautta ei ole riittävästi saatavissa tarvittavaa fysioterapiaa ja valinnanvapausuudistus ei tilannetta korjaa, ellei maakunta huolehdi palvelujen saatavuudesta laajentamalla omaa palvelutuotantoa tai käyttämällä asiakaseteleitä.

SAK ymmärtää tarpeen monikanavaisen rahoituksen yksinkertaistamiseen ja ehdotetun hoito- ja tutkimuskorvausten lakkauttamisen taustan. Koska korvausten lakkauttaminen tapahtuu samanaikaisesti niin sanotun valinnanvapauden käynnistymisen kanssa, on syytä varautua mahdollisiin ongelmiin ja olla valmiina puuttumaan niihin.

Rintamaveteraanien hammashuollon järjestämistä koskeviin kohtiin SAK:lla ei ole huomautettavaa, mikäli asiakasmaksulaissa turvataan heidän suun terveydenhuollon maksuttomuus.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry